

Suomalais-venäläinen
KULTTUURIFOORUMI
www.kultforum.org

Российско-Финляндский
КУЛЬТУРНЫЙ ФОРУМ
www.kultforum.natm.ru

X SUOMALAIS-VENÄLÄISEN KULTTUURIFOORUMIN 2009 LOPPURAPORTTI

8.1.2010
Laatijat:
Suomi-Venäjä-Seuran
projektisihteeri
Olga Kauppinen
korkeakouluharjoittelija
Teija Kohvakka

SISÄLLYSLUETTELO

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet	3
2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet	3
3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat	4
4. Syktyvkarin foorumin valmistelu ja toteutus	4
5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä	5
5.1. Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset	5
5.2. Suomalaisien tekemät vastaukset	7
6. Syktyvkarin foorumin osallistujat	9
7. Syktyvkarin foorumin yleisohjelma	11
7.1. Avajaisistunto	11
7.2. Teemaseminaari Merkkivuosi 1809	11
7.3. Alakohtaiset seminaarit	12
7.4. Partnerineuvottelut foorumissa	13
7.4.1 Neuvottelujen tulokset	15
7.5. Päätösisistunto	17
7.6. Iltaohjelmat	17
7.7. Oheisohjelma	17
8. Foorumin käänös- ja tulkkaujärjestelyt	17
8.1. Käännöstehtävät	17
8.2. Tulkkaustehtävät	18
9. Foorumin tiedotus	18
10.1. Suomenkielinen tiedottaminen	18
10.2. Venäjänkielinen tiedottaminen	19
10. Foorumityöryhmien yhteiskokous	21

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KULTTUURIFOORUMI VUONNA 2009

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta käynnistyi vuonna 2000. Toiminnan tavoitteena on alusta alkaen ollut edistää Suomen ja Venäjän välistä kulttuuriyhteistyötä niin ruohonjuuritasolla kuin alueellisesti ja valtiollisestikin. Tavoitetta toteutetaan vuoden kestävässä yhteistyöprosessissa, joka huipentuu vuorovuosin Suomessa ja Venäjällä järjestettävään foorumitapahtumaan.

Mukana toiminnassa ovat kaikki Suomen läänit sekä 12 Luoteis-Venäjän subjektia - Murmanskin alue, Karjalan tasavalta, Leningradin alue, Pietarin kaupunki, Tverin alue, Pihkovan alue, Novgorodin alue, Vologdan alue, Arkangelin alue, Kaliningradin alue, Komin tasavalta, Nenetsian autonominen piirikunta sekä vuodesta 2006 alkaen Moskova ja Moskovan alue. Foorumitoimintaa laajennetaan koskettamaan Luoteis-Venäjän lisäksi myös erikseen sovittavilta osin muita Venäjän alueita, eli vuosittain toimintaan liittyy muutama uutta aluetta. Etusijalla ovat alueet, joilta tulee hanke-esityksiä. Syktyvkarin kulttuurifoorumiin Luoteis-Venäjän alueiden lisäksi osallistuivat edustajia Bashkirian tasavallasta, Jaroslavlilin alueelta, Marin tasavallasta, Mordvan tasavallasta sekä Tjumenin alueelta.

X Suomalais-venäläinen juhlakulttuurifoorumi järjestettiin Syktyvkarissa 20.–23.10.2009. Tapahtuman pääteemana oli: **Etnokulttuurinen moninaisuus: perinteet ja innovaatiot.**

Aiemmat foorumit ovat järjestetty Helsingissä 2000, Novgorodissa 2001, Lappeenrannassa 2002, Pietarissa 2003, Turussa 2004, Vologdassa 2005, Kajaanissa 2006, Tverissä 2007 ja Jyväskylässä 2008.

2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet

Foorumitoimintaa ohjaavat yhteistyössä suomalainen ja venäläinen työryhmä. Vuodesta 2005 työryhmien puheenjohtajuus on kuulunut maiden kulttuuriministereille: Tällä hetkellä suomalaista työryhmää johtaa Suomen kulttuuri- ja urheiluministeri **Stefan Wallin** ja venäläistä työryhmää Venäjän kulttuuriministeri **Aleksandr Avdeev**.

Suomalaisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii opetusministeriön ylijohtaja **Riitta Kaivosoja**. Jäseninä työryhmässä ovat Etelä-Suomen läänin maaherra Anneli Taina, Länsi-Suomen läänin maaherra Rauno Saari, Itä-Suomen läänin maaherra Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen, Oulun läänin maaherra Eino Siuruainen, Lapin läänin maaherra Timo E. Korva, Suomi-Venäjä-Seuran pääsihteeri Merja Hannus, opetusministeriön neuvotteleva virkamies Olli Saarela, kulttuuriasianneuvos Maija Lummepuro sekä taideyksikön päällikkö Paula Tuomikoski.

Venäläisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii Venäjän federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja **Juri Šubin**. Työryhmässä on jäsenet 12:sta foorumitoimintaan osallistuvasta Venäjän subjektista: Leningradin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Vladimir Boguš, Arkangelin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Andrei Fomin, Karjalan tasavallan kulttuuriministeri Galina Brun, Pihkovan alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Zinaida Ivanova, Komin tasavallan kulttuuriministeri Vladimir Jurkovski, Kaliningradin

alueen kulttuuriministeri Mihail Andreev, Tverin alueen kulttuuriasiakomitean puheenjohtaja Elena Shevtšenko, Vologdan alueen kulttuuriosaston päällikkö Valentina Ratsko, Murmanskin alueen kulttuuri- ja taidekomitean puheenjohtaja Sergei Jeršov, Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja matkailukomitean puheenjohtaja Natalia Grigorjeva, Pietarin kulttuurikomitean puheenjohtaja Anton Gubankov sekä Nenetsian autonomisen piirikunnan kulttuurihallinnon johtaja Marina Smarovoz.

3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat

Suomalainen pääkoordinaattori on opetusministeriön taideyksikön päällikkö **Paula Tuomikoski** ja sihteeri kulttuuriasiainneuvos Maija Lummepuro.

Foorumitoiminnan venäläisenä pääkoordinaattorina toimii Venäjän Federaation kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja **Juri Šubin**. Venäjällä foorumeiden käytännön järjestelyjä koordinoi Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja turismikomitean suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Truhina.

Suomen opetusministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä vuonna 2004 sovitun työnjaon mukaisesti opetusministeriö vastaa foorumityöryhmän toiminnasta ja foorumia koskevasta päätöksenteosta. Suomi-Venäjä-Seura puolestaan huolehtii foorumin käytännön valmisteluista ja toteutuksesta, tiedottamisesta, foorumin kotisivujen ylläpidosta sekä partneritoiminnasta. Yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella työnjako on onnistunut.

Työnjohdosta Suomi-Venäjä-Seurassa vastaa pääsihteeri Merja Hannus. Kulttuurifoorumien käytännön valmisteluja on toukokuusta 2006 alkaen koordinoitunut Suomi-Venäjä-Seuran projektisihteeri, FM Olga Kauppinen.

Tämän lisäksi tapahtuman järjestelyissä ja jälkihoidossa on kolmen kuukauden jaksoissa avustanut yhteensä neljä korkeakouluharjoittelijaa: Pavel Zhuravljov, Laura Böckelman, Marianne Aalto ja Teija Kohvakka. Korkeakouluharjoittelijoista Marianne Aalto ja Teija Kohvakka olivat myös mukana itse foorumitapahtumassa Syktyvkarissa. Opetusministeriö on tukenut korkeakouluharjoittelijoiden palkkaamista 10 581 eurolla. Seuran muu henkilöstö osallistui foorumin toteutustehtäviin tarpeen mukaan.

4. Syktyvkarin foorumin valmistelu ja toteutus

Syktyvkarin foorumitapahtuman suunnitteluun osallistuivat Suomi-Venäjä-Seura, Suomen opetusministeriö, Komin tasavallan hallinto, Komin tasavallan kulttuuriministeriö, Venäjän federaation kulttuuriministeriö ja Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva- ja matkailukomitea.

Foorumivalmisteluista ja työnjaosta käytiin neuvottelut 1.-4.12.2008 ja 15.-17.6.2009 Syktyvkarissa Suomi-Venäjä-Seuran ja Komin tasavallan järjestäjien välillä. Neuvottelut foorumivalmisteluista käytiin myös opetusministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä sekä Venäjän federaation kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä.

Foorumin tärkeänä toteuttajatahona toimi aikaisempaa tapaa noudattaen foorumin tapahtumapaikka Komin tasavalta ja sen pääkaupunki Syktyvkar. Foorumin pitopaikoiksi Syktyvkarissa valittiin Valtion akateeminen draamateatteri, Komin tasavallan julkishallinnon akatemia ja Biologian instituutti.

Kulttuurifoorumitoimintaan liittyvästä hyvästä yhteistyöhengestä kertoo myös se, että Venäjän ulkoministeriö myönsi vastavuoroisesti suomalaisille osallistujille ilmaiset viisumit Syktyvkarin kulttuurifoorumiin. Tällainen hyväntahdonele isäntämaan puolelta on kuulunut kulttuurifoorumitoimintaan jo useamman vuoden ajan.

Suomessa partnerihausta ja kulttuurifoorumin internet-sivujen ylläpidosta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Venäjällä vastaavaa tehtävää hoiti Novgorodin alueen kulttuuri- elokuva- ja matkailukomitea.

5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä

Vuonna 2009 oli venäläisten vuoro tehdä *hanke-ehdotuksia* eli ehdotuksia mahdollisista yhteistoiminnan kumppaneista ja muodoista. Jos suomalainen kulttuuritoimija kiinnostui jostakin ehdotuksesta, hän teki siihen *hankevastauksen*. Joihinkin ehdotuksiin saapui useita vastauksia suomalaisilta toimijoilta. Näissä tapauksissa yhteen *hankkeeseen* sisältyy useampia *projekteja*. Jokaiselle hankkeelle on annettu oma numeronsa (esim. hanke 35), eri vastaukset taas on merkitty kirjaimilla (esim. 35a ja 35b)

Vähitellen foorumitoiminnassa siirrytään ns. sekahakuun eli vuosittain suomalaiset ja venäläiset toimijat voivat tehdä partneriesityksiä. Syktyvkarin kulttuurifoorumiin pyydettiin hanke-ehdotuksia venäläisiltä toimijoilta, mutta myös suomalaisilla toimijoilla oli mahdollisuus niitä tehdä.

5.1 Venäläisten ja suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset

Vuonna 2009 hanke-ehdotuksia tuli yhteensä 227 kappaletta. Venäläisten tekemiä ehdotuksia oli 215 kappaletta, lisäksi suomalaiset tekivät 12 ehdotusta. 227 hanke-ehdotusta on foorumien ennätys!

Taulukko 1
Hanke-ehdotukset vuosina 2000- 2009

Foorumi	Hanke-ehdotuksia
Helsinki 2000	38
Novgorod 2001	91
Lappeenranta 2002	69
Pietari 2003	106
Turku 2004	80
Vologda 2005	154
Kajaani 2006	102
Tver 2007	179
Jyväskylä 2008	118
Syktyvkar 2009	227

Venäläiset tekivät hanke-ehdotuksensa 28.2.2009 mennessä, jonka jälkeen ne käännettiin suomeksi ja julkaistiin kulttuurifoorumin suomenkielisillä internet-sivuilla. Hanke-esityksiä otettiin vastaan vielä hakuajan umpeuduttuakin.

Alla olevasta taulukosta ilmenee venäläisten tekemien hanke-ehdotusten jakautuminen aloittain. Suosituimpia aloja olivat tänä vuonna *Kirjallisuus, sanataide- ja kirjastoyhteistyö*

(32 hanke-ehdotusta) ja *Musiikki, tanssi ja äänitaide* (33), *Perinnekulttuuri, kansankulttuuri* (29) sekä *Lasten- ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus* (21),

Taulukko 2

Vuoden 2009 venäläisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain

Hankkeen ala	Partnerihankenumerot	Lukumäärä
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	9, 11, 14, 15, 17, 19, 33, 34, 39, 42, 57, 61, 62, 91, 99, 103, 104, 106, 107, 109, 116, 124, 125, 126, 140, 141, 154, 188, 192, 194, 202, 212	32
Kulttuurihallintojen yhteistyö	96, 97, 98, 115, 121, 122, 123, 171	8
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	16, 23, 24, 25, 43, 46, 55, 64, 70, 76, 77, 78, 86, 128, 155, 169, 173, 181, 208	19
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus	5, 28, 31, 35, 50, 69, 88, 89, 113, 114, 134, 147, 148, 157, 161, 172, 182, 200, 201, 211, 225	21
Matkailu	65, 66, 71, 95, 108, 117, 166, 167, 168, 184	10
Monialaiset koulutushankkeet	13, 20, 21, 56, 73, 185, 209	7
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	7, 27, 72, 93, 131, 193, 210	7
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	40, 44, 45, 47, 48, 49, 52, 74, 75, 84, 101, 110, 111, 119, 130, 133, 135, 146, 149, 150, 156, 158, 159, 160, 163, 174, 189, 198, 199, 204, 206, 213, 216	33
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	4, 8, 32, 37, 51, 53, 54, 59, 60, 80, 81, 83, 85, 94, 100, 118, 136, 138, 162, 164, 165, 178, 179, 180, 183, 191, 197, 205, 215	29
Poikkitaiteelliset hankkeet	12, 26, 30, 38, 58, 67, 79, 82, 87, 90, 92, 102, 132, 144, 145, 151, 152, 175, 186, 195, 196	21
Taide- ja perinnekäsityö	2, 3, 10, 36, 105, 112, 120, 129, 137, 139, 170, 176, 177, 190, 203, 207, 214	17
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri	18, 22, 29, 41, 63, 68, 127, 142, 143, 153, 187	11
Yhteensä		215

Seuraavat taulukot esittävät venäläisten tekemien hanke-ehdotuksien alueellisen jakautuman. Eniten hanke-ehdotuksia on tullut Karjalan ja Komin tasavalloista sekä Pietarista.

Taulukko 3

Vuoden 2009 venäläisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain

Alue	Partnerihankenumerot	lukumäärä
Arkangelin alue	225	1
Bashkirian tasavalta	108, 109	2
Jaroslavl'n alue	88	1
Karjalan tasavalta	7, 45, 48, 49, 52, 60, 61, 62, 82, 83, 84, 85, 91, 92, 93, 99, 101, 106, 107, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 182, 197	61

Komin tasavalta	2, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 80, 81, 86, 87, 162, 163, 169, 205, 206	55
Leningradin alue	59, 95, 100, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 166, 168, 210	13
Marin tasavalta	94, 179, 180, 181, 209	5
Moskova	201	1
Mordovian tasavalta	213	1
Murmanskin alue	4, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 184, 208	12
Nenetsian autonominen piirikunta	183	1
Novgorodin alue	5, 186, 200, 203, 207, 212	6
Pietari	50, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 90, 96, 97, 98, 159, 160, 161, 164, 165, 167, 185, 187, 188, 189, 194, 195, 196, 198, 199, 202, 204, 211	40
Pihkovan alue	190, 191, 192, 193	4
Tjumenin alue	118	1
Smolenskin alue	89	1
Tverin alue	56, 214, 215, 216	4
Vologdan alue	47, 102, 103, 104, 105, 110	6
Kaikki yhteensä		215

Myös suomalaiset tekivät hanke-ehdotuksia. Kaikkiaan suomalaisten ehdotuksia tuli 12, ja venäläiset vastasivat kymmeneen suomalaiseen hanke-ehdotukseen.

Taulukko 4

Vuoden 2009 suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain

Alue	Partnerihankenumerot	lukumäärä
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	6, 221, 223, 224a, 224b	5
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet	217, 220	2
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	218, 226	2
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	219	1
Poikkitaiteelliset hankkeet	1	1
Taide- ja perinnekäsityö	222	1
Kaikki yhteensä		12

Suurin osa suomalaisten tekemistä hanke-ehdotuksista on tullut Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu -ryhmästä.

5.2 Suomalaisten tekemät vastaukset

Suomalaisten toimijoiden oli mahdollista vastata venäläisten hanke-ehdotuksiin täyttämällä vastauslomake kevään 2009 aikana. Yhteensä saatiin 72 vastausta 48 taholta ¹.

¹ Jotkut suomalaiset organisaatiot tai yksityiset toimijat vastasivat useisiin hanke-ehdotuksiin.

Seuraavassa taulukossa on esiteltyä suomalaisilta saadut vastaukset lääneittäin ja maakunnittain.

Taulukko 5

Suomalaisten vastaukset lääneittäin

Lääni	Partnerihankenumerot	Lukumäärä
Etelä-Suomi	11, 14, 65, 66, 71, 78, 95, 96, 97, 98, 148, 153, 153c, 166, 168, 169a, 177, 188, 194, 198–199, 202, 211, 209	23
Itä-Suomi	56, 60, 64, 69, 73, 76, 77, 117, 147, 150, 157, 177b, 153b, 167, 185, 195	16
Lappi	12, 34, 111b, 122, 146, 171, 184	7
Länsi-Suomi	18, 25, 30, 38, 61, 110, 111, 119, 133, 142, 153d, 169b, 170, 186, 200, 210, 213	17
Oulu	4, 21, 35, 35b, 40, 67, 89, 113, 121	9
	yhteensä	72

Taulukko 6

Suomalaisten vastaukset maakunnittain

Maakunta	Hankenumerot	Yhteensä
Etelä-Karjala	188, 202	2
Etelä-Savo	64, 69, 73, 150, 157, 153b, 185	7
Itä-Uusimaa	177	1
Kainuu	89	1
Keski-Pohjanmaa	200	3
Keski-Suomi	25, 169b, 170	2
Kymenlaakso	96, 97	7
Lappi	12, 34, 111b, 122, 146, 171, 184	2
Pirkanmaa	18, 210	4
Pohjois-Karjala	56, 76, 77, 117	8
Pohjois-Pohjanmaa	4, 21, 35, 35b, 40, 67, 113, 121	1
Pohjois-Savo	60, 117b, 147, 167, 195	5
Päijät-Häme	148	1
Satakunta	142, 213	2
Uusimaa	11, 14, 65, 66, 71, 78, 95, 98, 153a, 153c, 166, 168, 169a, 194, 198-199, 211, 209	17
Varsinais-Suomi	30, 38, 61, 110, 111, 119, 133, 153d, 186	9
Kaikki yhteensä		72

Suomalaisia partnereita eniten kiinnostivat lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, matkailualan hankkeet sekä musiikki-, tanssi ja äänitaidealan hankkeet.

Taulukko 7

Suomalaisten partnereiden vastaukset aloittain

Hankkeen ala	Vastauksia
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	7
Kulttuurihallintojen yhteistyö	6
Kuvataiteet, elokuva, muotoilu	7
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet	10
Matkailu	10
Monialaiset koulutushankkeet	5
Museoala, arkeologia, rakennustaide	1

Musiikki, tanssi ja äänitaide	10
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri	2
Poikkitaiteelliset hankkeet	6
Taide- ja perinnekäsityö	2
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri	6
Kaikki yhteensä	72

6. Syktyvkarin foorumin osallistajat

Syktyvkarin kulttuurifoorumiin 20.–23.10.2009 osallistui yhteensä **274** henkilöä, joista **109** oli suomalaisia ja **165** venäläisiä.

Suomalaisten osallistujien ilmoittautumisten vastaanottamisesta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Foorumin matkapakettihinta sisälsi: charter-lennot Helsinki-Syktyvkar-Helsinki (meno 20.10., paluu 23.10.); 3 vrk majoitus Syktyvkar-hotellissa valitun huonekategorian mukaan; ohjelman mukaiset ruokailut; osallistuminen foorumitapahtumaan 20.–23.10.; materiaalimaksu; matkajohtajan ja tulkin palvelut; kuljetukset Syktyvkarissa; iltaohjelmat; opastettu kaupunkikiertoajelu; retki Komin kylään (pe 23.10.) sekä muu oheisohjelma.

Suomalaiset osallistajat majoittuivat Hotelli Syktyvkarissa, joka sijaitsee kaupungin keskustassa 9-kerroksisessa rakennuksessa. Suomi-Venäjä-Seuran tarjoamat matkapakettivaihtoehdot olivat 1 hh A Standard (leveä vuode) 681 euroa/hlö; 1 hh B Standard (1 hengen vuode) 560 euroa/hlö; 1hh Economy (1 hengen vuode) 498 euroa/hlö; 2 hh Standard (yksi leveä vuode) 495 euroa/hlö; 2hh Standard 519 euroa/hlö ja 2hh Economy 458 euroa/hlö. Lukuun ottamatta 1hh Standard A ja B -paketteja muut matkapakettivaihtoehdot myytiin loppuun. Suurin osa suomalaisista osallistujista otti Suomi-Venäjä-Seuran tarjoaman matkapaketin. Pelkkä osallistuminen foorumiin ja ruokailut maksoivat 90 euroa.

Viimeinen ilmoittautumispäivä Syktyvkarin kulttuurifoorumiin oli 15.8.2009. Tämän päivämäärän jälkeen tuli kuitenkin yhteydenottoja, ja myöhäsilmoittautuneet otettiin mukaan matkalle, sillä paikkoja oli jäljellä. Tilauslentokiintiö oli 129 matkustajaa ja majoituskiintiö 130 majoittujaa.

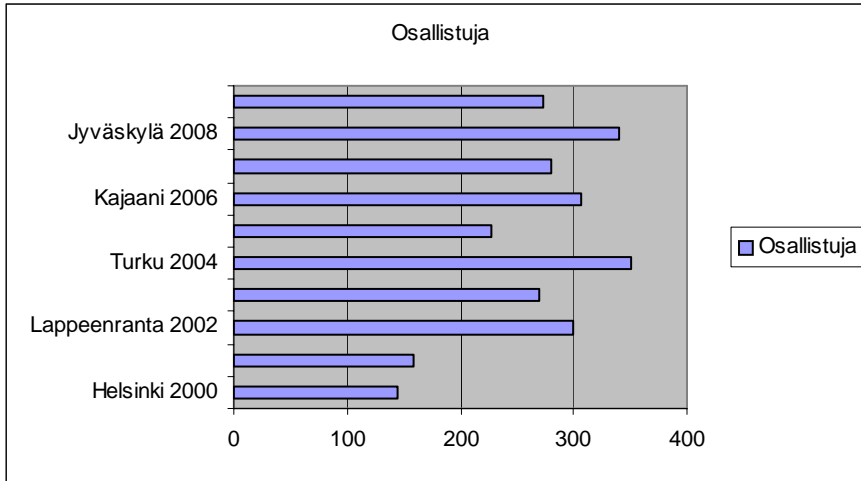
Lopulliset foorumin partneriparit muodostuivat elo-syyskuun aikana. Venäjältä osallistujiksi kutsuttiin sellaisia venäläisiä partnereita, joita suomalaiset partnerit vastauksillaan olivat valinneet partnereiksi. Partnereiden lisäksi foorumiin osallistui kutsuvieraita niin valtion kuin eri alueidenkin kulttuurihallinnosta.

Taulukossa 8 ja kuviossa 1 on kuvattuna kulttuurifoorumin osallistujamäärien kehitys. Syktyvkarin foorumiin osallistui 274 henkilöä. Eniten osallistujia oli Turun foorumissa vuonna 2004 – 350 henkilöä.

Taulukko 8
Kulttuurifoorumien osallistujamäärät vuosina 2000–2009

Foorumi	Osallistuja
Helsinki 2000	144
Novgorod 2001	159
Lappeenranta 2002	300
Pietari 2003	270

Turku 2004	350
Vologda 2005	227
Kajaani 2006	307
Tver 2007	280
Jyväskylä 2008	340
Sykyvkar 2009	274

Seuraavissa taulukoissa on eriteltynä suomalaisten ja venäläisten osallistujien roolit Sykyvkarin foorumissa. Molempien maiden osalta partnerit olivat suurin osallistujaryhmä.

Taulukko 9

Suomalaisten osallistujien rooli Sykyvkarin foorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	44
Partneri/järjestäjä	5
Järjestäjä	6
Alustaja/puhuja	6
Simultaanitulkki	3
Seminaaritulkki	1
Tiedottaja	1
Muu osallistuja	43
Yhteensä	109

Venäläisten osallistujien rooli Sykyvkarin foorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	57
Järjestäjä	25
Alustaja	9
Tulkki	4
Partneritulkki	11
Muu osallistuja	59
Yhteensä	165

7. Syktyvkarin foorumin yleisohjelma²

Suurin osa suomalaisista osallistujista saapui Rossiya Airlinesin tilauslennolla Syktyvkarin lentokentälle illalla 20.10.2009. Suomalaiset majoittuivat Hotelli Syktyvkariin. Ensimmäisenä foorumipäivänä keskiviikkona 21.10.2009 foorumiosallistujat ilmoittautuivat Valtion akateemisessa draamateatterissa.

7.1 Avajaisistunto

Avajaisistunnon puheenjohtajina toimivat venäläisen foorumitoiminnan pääkoordinaattori ja venäläisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja Juri Šubin sekä suomalaisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, opetusministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston ylijohdaja Riitta Kaivosoja. Avajaisistunto alkoi komilaisen ”Asyan kya” -ryhmän esityksellä. Tämän jälkeen Riitta Kaivosoja ja Juri Šubin julistivat foorumin avatuksi.

Ensimmäisen puheenvuoron piti Komin päämies Vladimir Torlopov, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi Syktyvkarin foorumiin isäntien puolesta. Tämän jälkeen Juri Šubin esitti Venäjän presidentin Dimitri Medvedevin tervehdyksen. Suomen kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin luki presidentti Tarja Halosen tervehdyksen ja puheensa päätteeksi luovutti Tasavallan Presidentin myöntämän Suomen Leijonan Ritarikunnan I luokan ritarimerkin foorumin pääkoordinaattorille Juri Šubinille.

Ministeri Wallinin jälkeen tervehdyksensä esitti Venäjän federaation luoteisen liittovaltiopiirin presidentin täysivaltaisen edustajan pääneuvonantaja Viktor Mihailov. Mihailovin jälkeen Suomen Moskovan suurlähetystöstä va.asiainhoitaja Arja Makkonen esitti Suomen ulkoministeriön tervehdyksen, minkä jälkeen puhui Venäjän ulkoministeriön humanistisen yhteistyön ja oikeuksien osaston varajohtaja Mihail Horev.

Avajaisistunnon päätteeksi kuultiin vielä suomalaisen ja venäläisen asiantuntijan puheenvuorot foorumin pääteemasta Etnokulttuurinen moninaisuus: perinteet ja innovaatiot. Pääteeman alustajina olivat Suomesta kansanmusiikin tutkija, MuT Pekka Huttu-Hiltunen, joka piti alustuksen etnokulttuurisen yhteistyön kokemuksista Suomen ja Venäjän välillä, sekä Venäjältä Pietarin valtiollisen kulttuuri- ja taideyliopiston professori, vararehtori, filologisten tieteiden tohtori Valentin Golovin, joka piti alustuksen aiheesta Kansallisen kulttuurin säilyttäminen ja elvytys – suvaitsevaisuuden ja yhteisymmärryksen ehtona. Avajaisistunnon jälkeen osallistujat siirtyivät lounaalle Komin tasavallan julkishallinnon akatemian ravintolaan.

7.2 Merkkivuosi 1809 -teemaseminaari

Kulttuurifoorumin toisena päivänä 22.10. järjestettiin koko päivän kestävä Merkkivuosi 1809 –teemaseminaari, joka oli omistettu Suomen sodan loppumisen ja Haminan rauhan solmimisen 200-vuotispäivälle. Vuonna 1809 Suomen alue liitettiin Venäjään. Seminaarin puheenjohtajina toimivat Komin tasavallan kansallispolitiikan ministeri Valeri Korobov ja Suomi-Venäjä-Seuran puheenjohtaja suurlähettiläs Heikki Talvitie. Puheenjohtajien avauksen jälkeen Helsingin yliopiston Venäjän historian professori Timo Vihavainen

² Syktyvkarin foorumin ohjelma osoitteessa <http://www.kultforum.org/syktyvkar2009/ohjelma.html>

luennoi *Porvoon valtiopäivien ja Haminan rauhan järjestelyistä Venäjän keisarikunnan yleisessä rajamaa-politiikassa*. Vihavaisen jälkeen kuultiin Venäjän tiedeakatemia Venäjän historian laitoksen johtaja, akateemikko Andrei Saharovin alustuksen aiheesta *Aleksanteri I ja Venäjän intressit Suomen alueeseen*, jonka luki Venäjän tiedeakatemia historiatieteiden kandidaatti Ludmila Kolodnikova.

Keskustelun ja lounaan jälkeen Heikki Talvitie piti alustuksen *Vanhan Suomen liittämisestä muuhun Suomeen*. Talvitien jälkeen historiatieteiden kandidaatti Ljudmila Kolodnikova Venäjän tiedeakatemiasta käsitteli suomalais-venäläistä dokumenttijulkaisua *Tuntematon talvisota. Neuvostoliiton salaisen poliisin kansiot*. Sen jälkeen Venäjän tiedeakatemia Uralin osaston kielen, kirjallisuuden ja historian laitoksen varapuheenjohtaja, historiatieteiden tohtori Aleksandr Popov ja historiatieteiden kandidaatti Aleksandr Smetanin, historiatieteiden kandidaatti luennoivat aiheesta *Komi, Karjala, Suomi: kolme kehityksen tietä 1917–40*. Simultaanitulkattu seminaari päättyi keskustelun jälkeen n. klo 16.00.

7.3 Alakohtaiset seminaarit

Foorumin avajaisistunnon jälkeen Valtion akateemisessa draamateatterissa alkoivat rinnakkaiset tapahtumat, jotka koostuivat alakohtaisista seminaareista ja partnerineuvotteluista (kts. kohta 7.4). Alakohtaiset seminaarit järjestettiin keskiviikkona 21.10.09. klo 14.00–17.30 ja torstaina 22.10. 09 klo 14.00–17.00.

Alakohtaisia seminaareja järjestettiin kahden päivän aikana yhteensä viisi. Seminaarit pidettiin seuraavista aihekokonaisuuksista: *Musiikki, tanssitaide ja teatteri; Matkailu, museoala ja perinnekulttuuri; Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, elokuva, muotoilu, käsityöt); Koulutushankkeet ja kulttuurihallinto ja Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidehankkeet*. Alakohtaisten seminaarien tarkoituksena on antaa partnereille mahdollisuus tutustua muihin alkaviin tai menossa oleviin hankkeisiin sekä tarjota tilaisuus solmia uusia suhteita ja mahdollisesti laajentaa yhteistyötä. Tapaamisen aluksi syvennyttiin alustusten kautta kunkin alan ajankohtaisiin kysymyksiin. Tämän jälkeen partnerit saattoivat esitellä omia yhteistyöhankkeitaan ja keskustella alaan liittyvistä kysymyksistä.

Lisäksi ensimmäisenä päivänä kokoontui *Linnasta linnaan* – hankkeen seminaari. Linnasta linnaan -yhteistyöhankkeella luodaan Suomessa ja Venäjällä sijaitsevien linna- ja linnoituspaikkakuntien välille kulttuurimatkailuverkosto. Hankkeen tarkoituksena on edistää kulttuurihistorian ja kulttuuriperinnön tuntemusta ja tukea matkailuelinkeinojen kehittymistä Suomessa ja Venäjän lähialueella. Hanke lähti liikkeelle Museoviraston tuolloisen pääjohtajan Henrik Liliuksen aloitteesta vuonna 2001 Novgorodin kulttuurifoorumissa ja se on yksi merkittävä saavutus suomalais-venäläisessä kulttuurifoorumityössä.

Alla olevassa taulukossa on esitelty ryhmäjako hankenumeroittain.

Taulukko 10
Alakohtaisten seminaarien jako

Seminaarin nimi	Hankkeiden numerot	hankkeiden määrä
Musiikki, tanssitaide ja teatteri	18, 40, 111, 119, 142, 150, 153, 157, 198, 199, 218, 226	12
Matkailu, museoala, perinnekulttuuri, historia	4, 34, 60, 117, 184, 210	6
Lasten ja nuorten kulttuuri- ja taidehankkeet	1, 12, 35, 38, 113, 147, 195, 200, 211, 220	10

Visuaaliset taiteet (kuvataiteet, elokuva, muotoilu, käsityöt)	25, 67, 76, 77, 169 170, 221, 223, 224	9
Koulutushankkeet ja kulttuurihallinto	21, 56, 96, 97, 98, 121, 122, 171, 185, 209	10
Linnasta linnaan	65, 66, 71, 95, 166, 167, 168	7
Yhteensä		54

7.4 Partnerineuvottelut foorumissa

Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumitoiminnan perusajatukseksi on alusta asti ollut edistää suomalaisten ja venäläisten ruohonjuuritason toimijoiden yhteistyötä. Tämän tavoitteen keskeisenä toteuttamisvälineenä ovat partnerihaku ja kulttuurifoorumissa järjestettävät partnerineuvottelut.

Kahden päivän ajan partnerit neuvottelivat hankkeistaan tulkin välityksellä. Vuoden 2009 partnerihankkeet ovat lueteltavissa osoitteessa <http://www.kultforum.org/hankkeet/neuvottelut.html>.

Foorumissa oli tarkoitus neuvotella 52 hankkeesta, jotka sisälsivät yhteensä 55 projektia (neuvottelua). Suomesta neuvotteluihin saapui 49 partneria ja 57 Venäjältä neuvottelemaan 52 hankkeesta.

Taulukossa 11 on esitelty partneriprosessin luvut vaihe vaiheelta hanke-ehdotusten teosta toteutuneisiin hankkeisiin asti.

Taulukko 11
Toteutuneet hankkeet ja projektit

Hanke-ehdotusten määrä	227
Hankevastausten määrä	82
Hankkeet, joista oli tarkoitus neuvotella Syktyvkarissa	52
Hankkeet, joista neuvoteltiin Syktyvkarissa	51
Projektit, joista oli tarkoitus neuvotella Syktyvkarissa	55
Projektit, joista neuvoteltiin Syktyvkarissa	54

Taulukossa 12 on nähtävillä, että foorumissa toteutuneista 51 hankkeesta 32 (62 %) ovat jatkoa aikaisemmin alkaneelle yhteistyölle, ja 19 (38 %) ovat uutta yhteistyötä. Tämä kertoo siitä, että jo aikaisemmin toisensa löytäneet partnerit haluavat osallistua foorumiin uudestaan ja jatkaa yhteistyönsä kehittämistä. Myös kiinnostus uusien partnereiden etsimiseen kulttuurifoorumin kautta on suuri. Tämän perusteella voidaan todeta, että kulttuurifoorumi palvelee sekä uusia että vanhojakin asiakkaita/kulttuurisektorin toimijoita.

Taulukko 12
Vanha/uusi yhteistyö toteutuneista hankkeista foorumissa

	hankkeet	%
Vanha yhteistyö	32	62
Uusi yhteistyö	19	38
	51	100

Seuraavassa taulukossa on nähtävillä toteutuneet neuvottelut aloittain. Eniten neuvotteluja syntyi musiikki, tanssi- ja äänitaide-, matkailu- sekä kuvataiteet, elokuva ja muotoilu aloilta.

Taulukko 13**Sykytyvkarin foorumissa toteutuneet neuvotellut aloittain**

Foorumissa toteutuneet neuvotellut aloittain	neuvotellut	Yhteensä
Perinnekulttuuri ja kansankulttuuri	4, 60	2
Poikkitaiteelliset hankkeet	1, 12, 38, 67, 195	5
Teatteri ja nukketatteri	18, 142, 153	3
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	210	1
Matkailu	65, 66, 71, 95, 117, 166, 167, 168	8
Kirjallisuus, sanataide ja kirjastoyhteistyö	34, 194	2
Kulttuurihallintojen yhteistyö	96, 97, 98, 121, 122,	5
Kuvataiteet, elokuva ja muotoilu	25, 76, 77, 169, 221, 223, 224	7
Taide- ja perinnekäsityö	170	1
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	40, 111, 119, 150, 156, 198, 199, 218, 226	9
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuuskasvatus	35, 113, 147, 195, 200, 211, 220	7
Monialaiset koulutushankkeet	21, 56, 186, 209	4
	Yhteensä	54

Taulukoissa 14 ja 15 nähdään Sykytyvkarin foorumiin osallistuneiden partnereiden määrä alueittain Suomesta ja Venäjältä.

Taulukko 14**Suomalaiset partnerit Sykytyvkarin foorumissa lääneittäin**

Lääni	Partnerihankenumerot	yhteensä hlö
Etelä-Suomi	96, 97, 98, 153, 169, 194, 198, 199, 209, 211, 226, (Linnasta linnaan 65, 66, 71, 95, 166, 167, 168)	14
Länsi-Suomi	18, 25, 38, 110, 111, 119, 133, 142, 169, 170, 200, 210, 223, 224a	11
Itä-Suomi	1, 56, 185, 150, 153b, 157, 76, 77, 117b, 147, 177, 60, (Linnasta linnaan 65, 66, 71, 95, 166, 167, 168), 224b	10
Oulu	4, 21, 35a, 35b, 40, 67, 113, 121, 220	9
Lappi	12, 34, 111b, 122, 171, 184, 221	5
Yhteensä		49

Taulukko 15**Venäläiset partnerit Sykytyvkarin foorumissa alueittain**

Venäjän alue	Hankenumero	Yhteensä
Jaroslavlın alue	223	1
Karjalan tasavalta	60, 119, 121, 122, 142, 147, 153	8
Komin tasavalta	1, 12, 18, 21, 25, 34, 35a, 35b, 38, 40, 169a, 169b, 218, 221a, 221b, 226	18
Leningradin alue	113, 117, 166, 167, 168, 185, 210, 211	6
Murmanskin alue	4, 170, 171, 184	5
Novgorodin alue	186, 200, 220	4
Pihkovan alue		0
Pietari	65, 66, 67, 71, 76, 77, 95, 96, 97, 98, 194, 195, 198, 199	12

Tverin alue	56	1
Marin tasavalta	209	1
Permin alue	224	1
Yhteensä		57

7.4.1 Neuvottelujen tulokset

Tietoa neuvottelujen tuloksista kerättiin tuloslomakkeilla, jotka jaettiin kaikille osallistujille muun materiaalin mukana. Tavoitteena oli, että sekä suomalainen että venäläinen osapuoli täyttävät oman tuloslomakkeen neuvottelujen jälkeen. Mikäli partneri ei ehtinyt täyttää lomaketta foorumissa, se on ollut mahdollista tehdä foorumin jälkeen sähköisessä muodossa. Suomalaisten täyttämät tuloslomakkeet vietiin kulttuurifoorumin Internet-sivuille. Venäläisten täyttämät lomakkeet käännettiin suomeksi ja myös siirrettiin verkkoon. Venäläisten lomakkeet sekä suomalaisten venäjäksi käännetyt lomakkeet lähetettiin myös venäläisille kulttuurifoorumi-koordinaatioille linkitettäväksi venäläisille Internet-sivuille.

Suomalaisilta toimijoilta saatiin 39 tuloslomaketta ja venäläisiltä 20, eli yhteensä kerättiin 56 tuloslomaketta. Molemmat tai ainakin toinen tuloslomakkeista saatiin yhteensä 40 (74 %) neuvottelujen osalta 54:sta foorumissa pidetyistä neuvotteluista. Tuloslomakkeita ei ole palautettu 14 (26 %) neuvottelujen kohdalta, joiden voidaan olettaa toteutuneen, mutta tarkempaa analyysiä niistä on mahdotonta tehdä.

Oheisessa taulukossa on eritelty partnerineuvotteluiden tulokset. Saaduista tuloslomakkeista käy ilmi, että suurin osa käydyistä neuvotteluista johti konkreettisiin toimenpiteisiin tai projektin jatkosuunnitteluun. 18 neuvottelujen osalta 54:sta yhteistyö toteutuu, mikäli hankkeelle löytyy rahoitus. Yksi hanke ei tuottanut tulosta, sillä venäläinen partneri ei saapunut paikalla.

Taulukko 16
Neuvottelujen tulokset

	Projektin numero	Yhteensä
Neuvottelu, josta seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä	1,4, 18, 21, 34, 35, 56, 67, 96, 97, 117, 142, 147, 153a, 153b 194, 195, 198, 199, 220, 221	20
Yhteistyö toteutuu, jos rahoitus järjestyy	12, 25, 38, 60, 76, 77, 111b, 117a, b, 122, 169b, 170, 161, 200, 210, 223, 224a, 224b, 226	18
Neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta	169	1
Uusi hanke (neuvottelusta on sovittu vasta foorumissa)	156	1
Tuloslomakkeita on saatu 40 neuvottelun osalta 54:sta		40
Toteutuneet neuvottelut yhteensä		54
Neuvottelut eivät toteutuneet lainkaan	169, 218	2
Ei neuvoteltu foorumissa, mutta yhteistyö jatkuu		
Neuvottelut, joista ei ole saatu tuloslomaketta	35b, 40, 98, 111b, 113, 119, 121, 122, 150, 157, 171, 184, 185, 198, 199, 209, 211, 218	17

Konkreettisina esimerkkeinä foorumissa sovitusta yhteistyöstä voidaan mainita esimerkiksi:

- Pudasjärven kaupungin kulttuuritoimi neuvotteli kansantaiteen keskus Zaran ja lasten taidekäsityökoulun kanssa komilaisten taiteilijoiden taide- ja käsityönäyttelyn järjestämisestä Pudasjärvellä ja työpajojen pitämisestä. Lisäksi Pudasjärven kaupungin keskushallinto allekirjoitti sopimuksen ystävyysuhteiden luomiseksi Komin tasavallan Syktyvdinskin kunnan hallinnon ja Oulun läänin Pudasjärven kaupunginhallituksen välille. Osapuolet edistävät yhteistyön kehitystä useilla eri aloilla ja erityistä huomiota kohdistetaan yhteistyölle ja yhteisprojektien toteutukselle mm. kulttuuri- ja kulttuuri- ja historiaperinnön säilyttämisessä.
- Kuopion tanssistudio ja Petroskoin lasten taidekoulu sopivat 3-vuotisen hankkeen käynnistämisestä, jonka ideana on mestariluokkien, seminaarien ja opiskelijavaihtojen järjestäminen.
- Jyväskylän taiteilijaseura ja Murmanskin taidekäsítőiden aluekeskus neuvottelivat työpajan ja kiertonäyttelyn järjestämisestä Murmanskin ja Kirovskin alueilla keväällä 2011 sekä vuonna 2012 Suomessa, joissa olisi mukana 4-5 suomalaistaiteilijaa ja kolme venäläistaiteilijaa.
- Hyvärilän nuorisokeskus ja Elokuva- ja televisioalan Pietarin valtion yliopisto suunnittelevat mm. yhteisiä kuvausprojekteja ja osallistumista alan seminaareihin ja festivaaleihin.
- Kaakkois-Suomen taidetoimikunta ja Pietarin kulttuuriohjelmien instituutti jatkavat aikaisemmin alkanutta festivaalien välistä tiedotusyhteistyötä. Maaliskuussa 2010 järjestetään Imatralla molempien alueiden kulttuurihallinnon ja kulttuuritoimijoiden työseminaari noin 30 osanottajalle. Pyritään käynnistämään uudenlaista kulttuurivaihtoa ns. New Cultural Space sekä laajennetaan yhteistyöaluetta mahdollisuuksien mukaan myös Etelä-Savon alueelle.
- Suomi-Venäjä-Seuran Itä-Suomen piirijärjestö ja Nuori Karelia, MAFUN neuvottelivat suomalais-ugrialaisten nuorten tulevaisuustyötupa –hankkeen jatkamisesta, mikäli hanke saa rahoitusta myös ensi vuodelle. Hankkeessa on tarkoitus kouluttaa 40–45 syrjäytymisvaarassa olevaa suomalais-ugrialaista nuorta Vologdan ja Leningradin alueilta sekä Karjalan tasavallasta sekä vahvistaa heidän kulttuurista ja kansallista identiteettiä erilaisissa tulevaisuustyötuissa kaksi kertaa vuodessa. Ensi vuoden työtupien teemana on perinne­käsityöt.

7.5 Päätösistunto

Rinnakkaisten ohjelmien päätyttyä kokoonnuttiin torstaina 22.10.09 klo 17.00 päätösistuntoon tekemään yhteenvetoa foorumin tuloksista. Aluksi päätösistunnon puheenjohtaja Juri Šhubin ja Riitta Kaivosoja kertoivat foorumin suomalaisen ja venäläisen työryhmien yhteiskokouksen päätöksistä. Yhteiskokouksessa 21.10.09 päätettiin, että seuraava, yhdestoista kulttuurifoorumi järjestetään ensi vuonna Hämeenlinnassa 5.-8.10.

Päätösistunnossa esiteltiin suomalais-ugrialaista etnopusisto- ja Komin kansanradion- sekä suomalais-ugrialaista Internet-portaali -hankkeita. Päätösistunto lopuksi Hämeenlinnan

kaupunginjohtajan Tapani Hellstenin näytti esittelyvideon Hämeenlinnasta ja toivotti foorumiosallistujat tervetulleeksi Hämeenlinnan kulttuurifoorumiin lokakuussa 2010.

7.6 Iltaohjelmat

Iltaohjelmat luovat puitteet vapaamuotoiselle kanssakäymiselle osallistujien kesken. Iltaohjelmassa olivat isäntäalueen järjestämät vastaanotot. Ensimmäisenä iltana 21.10. foorumin osallistujille järjestettiin Komin tasavallan taiteen mestareiden konsertti Valtion akateemisessa draamateatterissa, jonka jälkeen oli Komin tasavallan päämiehen järjestämä vastaanotto Penthous-ravintolassa.

Foorumin toisena iltana 22.10. oli Syktyvkarin kaupunginjohtaja R.V. Zenitshevin järjestämä iltavastaanotto, jonka ohjelma sisälsi lasten taideryhmien konsertin ja buffet-tarjoilun Komin tasavallan päämiehen lyseossa.

7.7 Oheisohjelma

Neuvottelujen ja seminaarien välillä osallistujilla oli mahdollisuus tutustua Syktyvkarin nähtävyyksiin kaupunkikiertoajeluilla sekä näyttelyihin. Komin tasavallan julkishallinnon akatemian 2. kerroksen aulassa järjestettiin Komin tasavallan käsityökamarin tuotteiden - ja Komin tasavallan kansallismuseon salongin myyntinäyttelyt sekä Komi-kirjapainon tuotteiden -, Vertas-matkatoimiston matkailutuotteiden - ja Komin kirjailijaliiton kirjatutuotteiden näyttelyt. Lisäksi foorumiosallistujia kutsuttiin tutustumaan Muuttuva Suomi -näyttelyyn, joka järjestettiin Komin tasavallan Kansallisgalleriassa.

Lisäohjelmaksi oli ainutlaatuinen tutustumisretki komilaisten kulttuuriin ja elämään komilaiskylässä perjantaina 23.10.2009. Retken aikana vierailtiin Syktyvdinin maaseutupiirissä, jossa tutustuttiin mm. Yb-kylään, Historian ja kulttuurimuseoon sekä Zaran -käsityöammattien keskukseseen.

8. Foorumin käänös- ja tulkkaustehtävät

8.1 Käänöstehtävät

Kolmannesta Lappeenrannan suomalais-venäläisestä kulttuurifoorumista lähtien partnerikäänöstehtävät on suoritettu yhteistyössä suomalaisten ja venäläisten yliopistojen kanssa. Tänä vuonna Karjalan tasavallan (Petroskoin) valtiollisen yliopiston suomen kielen ja kulttuurin opiskelijat ja opettajat osallistuivat foorumin käänösten tekemiseen.

Opiskelijoiden tehtävänä oli kääntää ensin venäläisten tekemiä partneriehdotuksia suomeksi ja sen jälkeen suomalaisten tekemiä vastauksia venäjäksi.

Käänöksiä tekivät 16 opiskelijakääntäjää ja käänökset tarkisti yliopiston lehtorit, Suomi-Venäjä-Seuran projektisihteeri ja korkeakouluharjoittelijat. Hanke-ehdotuksien ja vastauksien runsaasta määrästä johtuen Suomi-Venäjän-Seuran projektisihteeri ja korkeakouluharjoittelijat tekivät osan käänöksistä itse.

8.2 Tulkkaustehtävät

Kulttuurifoorumin avajais- ja päätösistunnot sekä Merkkivuosi 1809 - teemaseminaari tulkattiin simultaanisesti. Simultaanitulkkeina toimivat Jevgeni Bogdanov, Pavel Leskinen ja Andrei Tsinovski.

Alakohtaisissa seminaariryhmissä tulkkeina toimivat Tatjana Islamaeva, Mirja Kemppinen, Anna Petrova sekä Aleksei Tsykarev.

Partnereiden neuvottelutulkkeina toimivat foorumin Karjalan tasavallan valtiollisen yliopiston opiskelijatulkit. Tänä vuonna tulkkeina toimi 11 suomen kielen ja kulttuurin opiskelijaa. Opiskelijatulkit Petroskoista olivat Nataša Eršova, Julija Maksimova, Jevgenija Fofanova, Marija Urbanovitš, Irina Skatšova, Polina Berdina, Lidia Kupreeva, Anna Nesterova, Tanja Pavlova ja Anastasia Seljagovskaja sekä Ilja Mošnikov.

9. Foorumin tiedotus

9.1 Suomenkielinen tiedottaminen

Partnerihausta tiedottaminen talvella 2009

Kulttuurifoorumista tiedottaminen perustuu eri verkostojen hyödyntämiseen. Suomi-Venäjä-Seura laati partnerihausta tiedotteet, joita lähetettiin vuoden alusta. Tiedotteita lähetettiin niin kirjeitse kuin sähköpostitsekin hyödyntäen foorumitoiminnan yhteyshenkilöitä sekä Venäjä-toiminnan, kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavia. Tiedotteet jakautuivat yleistiedotteisiin ja eri kanavia varten profiloituihin.

Tiedottamisen ansiosta kulttuurifoorumitoiminta säilytti kiinnostavuutensa ja lisäsi tunnettuuttaan. Foorumitoimintaa koskien tuli paljon yhteydenottoja ja kyselyitä.

Kulttuurifoorumitoiminnan Internet-sivut

Tiedottamisen pääkanavana toimivat Suomi-Venäjä-Seuran ylläpitämät kulttuurifoorumitoiminnan verkkosivut: www.kultforum.org. Verkkosivuja päivitetään jatkuvasti foorumivalmistelujen edetessä Suomi-Venäjä-Seuran omien henkilöstöressurssien voimin.

Lääninhallitusten, alueellisten taidetoimikuntien ja maakuntaliittojen rooli

Kuten aiempinakin vuosina, lääninhallitukset osallistuivat tiedotustoimintaan välittämällä tiedotteita eteenpäin verkkosivujensa ja sähköpostilistojensa kautta. Lääninhallitukset järjestivät myös tiedotustilaisuuksia alueellaan: Itä-Suomen lääninhallituksen järjestämiä tiedotustilaisuuksia pidettiin Mikkelissä 18.3., Kuopiossa 13.3. ja Joensuussa 12.3. Länsi-Suomen lääninhallitus järjesti tiedotustilaisuuden Tampereella 20.3. Suomi-Venäjä-Seuran projektisihteeri Olga Kauppinen oli tilaisuuksissa kertomassa Syktyvkarissa järjestettävästä kulttuurifoorumista. Muut lääninhallitukset markkinoivat kulttuurifoorumia omien verkostojensa kautta. Tiedotustilaisuuksissa on jaettu foorumiesite, jota on tehty suomeksi, venäjäksi, ruotsiksi ja englanniksi. Esitteitä käytetään foorumin markkinoinnissa sekä ennen foorumitapahtumaa että itse foorumissa. Alueelliset taidetoimikunnat ja maakuntaliitot vastasivat tiedotteiden välittämisestä omille sidosryhmilleen.

Muut merkittävät Venäjä-toiminnan ja kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavat

Suomi-Venäjä-Seura lähetti viime vuoden tapaan tiedotteita julkaistavaksi eri taiteen ja kulttuurin alan keskeisille järjestöille ja Venäjä-toimijoiden verkostoille, joita toivottiin

välittämään tietoa eteenpäin omia kanaviaan pitkin. Tiedotteet profiloitiin jokaisen kohderyhmän mukaan vastaamaan niiden tarpeita. Näillä tiedotuskanavilla oli oma merkityksensä tiedon leviämässä.

Suomi-Venäjä-Seuran suoraan tekemä tiedottaminen

Tiedotteita partnerihausta ja foorumitapahtumasta lähetettiin erittäin laajalle joukolle, mm. foorumipostituslistalla oleville henkilöille. Listalla on noin 450 henkeä, jotka ovat aiemmin osallistuneet foorumitoimintaan. Postituslistan kautta lähetetään vain pieni määrä viestejä vuodessa, jotta niiden uutisarvo säilyisi.

Suomi-Venäjä-Seura käyttää myös jäsenilleen (n. 15 000) suunnattuja tiedotuskanavia kulttuurifoorumitoiminnasta tiedottamiseen. Seuran jäsenlehdessä on julkaistu ilmoitus partnerihaun alkamisesta (Kontakt 1/2009) ja suomalaisten hanke-vastauksien keruusta, ilmoittautumisesta kulttuurifoorumiin ja itse foorumitapahtumasta (Kontakt 2/2009 ja 3/2009). Foorumin jälkeen Kontaktissa 4/2009 kerrottiin tapahtuman tuloksista. Keskusseuran lisäksi piirijärjestöt välittävät tiedon partnerihausta oman alueensa osastoilleen ja jäsenilleen.

Tiedotteet foorumitapahtumasta tiedotusvälineille

Foorumitapahtumassa Syktyvkarissa järjestettiin lehdistötilaisuus, johon kutsuttiin tiedotusvälineitä Suomesta ja Venäjältä. Tiedotusvälineille valmistettiin tilaisuudessa jaettavia tiedotteita. Suomi-Venäjä-Seura palkkasi edellisten vuosien tapaan venäjänkielisen tiedottajan valmistelevaan venäjänkielisiä tiedotteita ja haastatteluja. Jotta foorumitapahtumassa tiedotustyö onnistuisi paremmin, myös Suomi-Venäjä-Seuran tiedottaja Outi Alava osallistui foorumitiedotusmateriaalien valmistamiseen.

9.2 Venäjänkielinen tiedottaminen

Vuoden 2000 foorumin yhteydessä ulkoasiainministeriö esitti toivomuksenaan, että foorumitiedotuksessa panostettaisiin venäjänkielisen informaation tuottamiseen foorumista. Näin meneteltiin myös Syktyvkarin foorumin yhteydessä. Edellisten foorumeiden tapaan venäläisen median tarpeista huolehti Media Comnatel Oy:n toimitusjohtaja Natalia Erchova.

Natalia Erchova kirjoitti työtehtävistään seuraavan raportin 14.11.2009:

Syktyvkarin foorumista ja sen valmisteluista tuotettiin 4 tiedotteetta: yksi tiedote ennen foorumia 13.10.2009, 2 tiedotetta foorumin aikana 21.10.09 ja 22.10.09 ja lopullinen tiedote foorumin jälkeen 28.10.09. Tiedotteita lähetettiin Suomessa, Baltian maissa ja Pohjoismaissa toimiville venäläisille ja venäjänkielisille toimittajille ja kirjeenvaihtajille; Venäjällä toimiville tietotoimistoille, järjestöille (ml. Norden assosiaatio); Luoteis-Venäjän foorumityötä koordinoivalle Novgorodin alueen kulttuuri-, elokuva ja matkailukomitealle; Russkij mir – valtiollisen säätiön Internet-verkoston kautta ulkomailla toimiville venäjänkielisille järjestöille ja medialle seuraavaa tiedottamista varten.

Ennen Syktyvkarin kulttuurifoorumia tehtiin haastatteluja seuraavasti: Moskovassa Kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtajan ja Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin koordinaattori Juri Šubin in kanssa foorumin historiasta ja merkityksestä suomalais-venäläisissä kulttuurisuhteissa; Suomi-Venäjä-Seuran projektisihteerin Olga Kauppisen kanssa Syktyvkarin foorumin teemoista ja partnerihankkeista; Suomi-Venäjä-Seuran puheenjohtaja, suurlähettiläs Heikki Talvitien kanssa Merkkivuosi 1809 – teemasta.

Sykyvkarin kulttuurifoorumin aikana 1. tiedote (21.10.2009) ja Heikki Talvitien ja Olga Kauppisen haastattelut jaettiin osallistujien ja venäläisten toimittajien keskuudessa sekä lähetettiin foorumin venäjänkielisten www-sivujen ylläpitäjälle Aleksandr Zharkoville tiedottamista varten.

Foorumin aikana tehtiin useita haastatteluja partnereiden ja osallistujien kanssa. Näitä käytettiin osittain foorumitiedotteissa sekä radio- ja lehtijutuissa. Haastatteluja tehtiin mm. opetusministeriön taideyksikön johtajan, foorumitoiminnan suomalainen pääkoordinaattorin Paula Tuomikosken kanssa; Helsingin yliopiston Venäjän historian professori Timo Vihavaisen kanssa; Hämeenlinnan kaupunkijohtajan Tapani Hellstenin kanssa; Lapin taidetoimikunnan edustajan Katja Rakkolaisen kanssa; Petroskoin lasten taidekoulun johtajan, foorumin partnerin Valentina Markovan kanssa.

Sykyvkarin foorumin aikana tiedotus- ja kuvaustyötä tehtiin yhteistyössä Aleksandr Zharkovin kanssa, joka johtaa venäjänkielisten Internet-sivujen ylläpitoa Venäjän puolella. Kaikki tiedotusmateriaalit on myös toimitettu Novgorodin kulttuuri- ja turistikomiteaan sähköisessä muodossa.

Kulttuurifoorumin arkistoa varten kerättiin kulttuurifoorumista julkaistuja materiaaleja ja uutisia venäläisissä tiedotusvälineissä.

Sykyvkarin foorumitiedotuksessa työskentelivät Venäjän Federaation TV- ja Radioyhtiö "GTRK Komi gor"; Internet-portaali KomiOnline; TV-yhtiö Venäjä; TV-lehti "Finno-ugorskij mir" (Suomalais-ugrilainen maailma); freelancer toimittaja Leena Eerola (Venäjän Aika – lehti); Sisuradion toimittaja Juha Tainio; Elokuva- ja televisioalan Pietarin valtionyliopiston edustajat; Komin tasavallan TV-kanava; Komin tasavallan lehdistö- ja joukkoviestinnän edustus; Tiedotustoimisto "IA Komi-inform"; Komin tasavallan riippumaton lehti "Krasnoe znamja"; Komin tasavallan talousasioiden tiedotustoimisto "Bisnes-novosti respubliki Komi"; Suomalais-ugrilaisten kansojen Infokeskus "IZFUN"; Radio Satellite Finland Oy:n erikoiskirjeenvaihtaja.

Foorumin aikana Komin TV- kanava ja Komin GKTRK:n paikallinen kanava tekivät päivittäisiä reportaaseja.

Tiedotteet ja haastattelut lähetettiin Radio Satellite Finland Oy / Radio Sputnikin uutisissa ja kulttuuriohjelmassa viikoilla 43-45.

Venäjänkielisessä Spertr-lehdessä julkaistiin (lokakuu 2009) 1. lehdistötiedote valokuvilla. Lehti julkaisee Sykyvkarin foorumista reportaasin marraskuun 2009 numerossa.

Kirjallisuuslehti LiteraruS julkaisee artikkelin Sykyvkarin foorumista joulukuun 09 numerossa, joka ilmestyy venäjän, suomen ja ruotsin kielellä. Komin tasavallan "Komi mu" (Komin maa) julkaisee foorumitoiminnan venäläisen pääkoordinaattorin Juri Šubin in haastattelun komin kielellä marraskuussa 2009.

Venäjänkielinen Sootechestvenniki -lehti Norjassa julkaisee artikkelin foorumitoiminnasta ja Venäjä-EU –kulttuurisuhteista valokuvilla numerossa 12/2009.

10. Foorumityöryhmien yhteiskokous

Sykyvkarin foorumissa keskiviikkona 21.10. järjestettiin foorumin työryhmien yhteiskokous klo 11.30–12.30. Kokouksen puheenjohtajina toimivat kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallinin ja Venäjän kulttuuriministeriön hallinto-osaston johtaja ja foorumin pääkoordinaattori Juri Šubin . Puheenjohtajat avasivat kokouksen ja totesivat osanottajat.

Ministeri Wallin kertoi Suomessa käynnissä olevasta aluehallintouudistuksesta ja siitä, että sillä tulee olemaan vaikutuksia Suomalaisen foorumi-työryhmän kokoonpanoon ensi vuoden alusta lukien. Todettiin, että ministeri Wallin informoi kollegaansa ministeri Avdeevia uudistuneen Suomalaisen foorumi-työryhmän kokoonpanosta kun se on täsmentynyt ensi vuoden alussa.

Suomi-Venäjä-Seuran projektisihteeri Olga Kauppinen ja Novgorodin alueen kulttuurikomitean suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Vasiljevna Truhina antoivat kukin katsauksen Sykyvkarin foorumitapahtuman järjestelyihin. Lisäksi Vera Truhina kertoi vuoden 2008 Jyväskylän kulttuurifoorumin tuloksista.

Foorumityöryhmien yhteiskokouksessa päätettiin, että seuraava 11. suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi järjestetään Suomessa Hämeenlinnassa 5.–8.10.2010. Hämeenlinnan kaupunginjohtaja Tapani Hellsten kertoi, että Hämeenlinnan kaupunki näkee tulevan foorumin tärkeänä kulttuuritapahtumana kaupungille mm. kulttuuri- ja matkailusektorin kehittämisen näkökulmasta. Tapani Hellstenin mukaan Hämeenlinnan kaupunki on jo aloittanut 11. Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin valmistelut ja totesi, että Hämeenlinnan kaupunki on valmis kutsumaan foorumin osanottajat Hämeenlinnan Verkatehtaaseen 5.-8. lokakuuta 2010.

Kokouksessa hyväksyttiin Hämeenlinnan kulttuurifoorumin valmisteluajataulu ja todettiin, että valmisteluihin ryhdytään siinä esitetyllä tavalla.

Ministeri Stefan Wallin kertoi yhteistyöryhmän jäsenille, että ministereiden kahdenvälistä tapaamista ei voitu järjestää suunnitelmien mukaisesti Sykyvkarissa, koska ministeri Avdeevin oli määrä matkustaa presidentti Dmitri Medvedevin seurueessa Belgradiin 10. kulttuurifoorumin ajankohtana. Ministeri Aleksander Avdejev tutustui ennakkoon kahdenvälistä tapaamista varten valmisteltuun pöytäkirjaan ja allekirjoitti sen omalta osaltaan ennen foorumin alkua Moskovassa. Ministeri Stefan Wallin allekirjoitti pöytäkirjan puolestaan Sykyvkarissa. Ministeri Stefan Wallin totesi, että ministereiden välillä oli jo ennalta sovittu, että kahdenkeskinen tapaaminen pyritään järjestämään kuluvan vuoden lopulla tai vuoden 2010 alkupuolella. Ministeri Wallin kertoi Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamiseen liittyvien valmistelujen edenneen suunnitelmien mukaisesti.

Pääkoordinaattori Juri Šubin ilmoitti, että venäläinen foorumi-työryhmä on päätenyt esittämään 12. Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin isäntäkaupungiksi Mordvan tasavallan pääkaupunkia Saranskia vuonna 2011. Suomalainen foorumi-työryhmä on päättänyt esittää, että 13. kulttuurifoorumi järjestetään Suomessa Joensuussa.

Kokouksessa päätettiin, että 12. kulttuurifoorumi järjestetään Saranskissa ja 13. kulttuurifoorumi Joensuussa.